

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN !

A Fővárosi Ítéltábla a dr. Bárándy György ügyvéd által képviselt felperesnek, a dr. Dallos Zsolt ügyvéd által képviselt dr. I. rendű , a dr. Sebes Ágnes ügyvéd által képviselt dr. II. rendű alperesek ellen, kártérítés megfizetése iránt indított perébe, - melybe a II. rendű alperes pernyertessége érdekében a dr. Kléh László jogtanácsos által képviselt alperesi beavatkozó beavatkozott -, a Fővárosi Bíróság 2006. november 30. napján meghozott 47.P/T.25.763/2004/24. számú ítélete ellen a felperes részéről 26. és 27. sorszáмок alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg 15 nap alatt az I. rendű alperesnek 150.000 (százötvenezer) forint, a II. rendű alperesnek szintén 150.000 (százötvenezer) forint másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperes jogelődjénél, a **'B' Kft.**-nél (a továbbiakban felperes) az adóhatóság adóellenőrzést tartott; a felperes 1998. év II., III. és IV. negyedéveiben történt általános forgalmi adó visszaigényléseinek jogszerűségét vizsgálta. Az ellenőrzés eredményeként 3.689.000 forint adókülönböt és 1.000.000 forint jogosulatlan ÁFA visszaigénylést állapított meg. A jogosulatlanul visszaigényelni megkísérelt 5.000.000 forint után 2.500.000 forint adóbírságot szabott ki. A másodfokú adóhatóság az elsőfokú adóhatóság határozatát helybenhagyta.

A felperes az I. rendű alperesnek adott megbízást, hogy a jogerős közigazgatási határozatot keresettel támadja meg és a közigazgatási perben képviselje. A

meghatalmazás szerint az I. rendű alperes helyettesítésére a II. rendű alperes volt jogosult. A szóban lévő közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálatát kezdeményező keresetlevelet a II. rendű alperes készítette el és ő látta el aláírásával, valamint pecsételte le saját bélyegzőjével. A kereset a másodfokú közigazgatási határozat megváltoztatására és annak megállapítására irányult, hogy a felperes jogszerűen igényelt vissza 4.970.000 forint +ÁFA-t, kérte továbbá a keresetében azt is, hogy az adóbírság megfizetésének kötelezettsége alól a bíróság mentesítse.

A Fővárosi Bíróság a pert a 14.K.34.877/2000/5. számú végzésével megszüntette, mert a keresetlevél a keresetindításra megállapított 30 napos határidő elteltét követően érkezett, és a felperes igazolási kérelmet sem terjesztett elő.

A felperes keresetében 14.805.920 forint megfizetésére kérte az alpereseket kötelezni kártérítés címén.

A követeléséből 4.700.000 forint a szerinte jogszerűen visszaigényelhető ÁFA, 2.500.000 forint az alaptalanul kiszabott bírság volt, 7.605.920 forintot pedig „kamatveszteség” fejében igényelt. Az I. rendű alperest iratok kiadására is kötelezni kérte.

Az alperesek a kereset elutasítását kérték.

Az I. rendű alperes azzal védekezett, hogy a keresetindításra a II. rendű alperes kapott megbízást és az ő mulasztásának következménye, hogy a felperes számára sérelmes közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata elmaradt.

A II. rendű alperes védekezésül arra hivatkozott, hogy a felperessel nem állt jogviszonyban, csupán az I. rendű alperest helyettesítve járt el az ügyben az I. rendű alperes nyári szabadsága idején.

Az elsőfokú bíróság a keresetet elutasította.

A döntését a következőkkel indokolta:

Az ügyvédekről szóló 1998. évi XI. törvény 23. § (5) bekezdése lehetővé teszi, hogy az ügyvéd a megbízás ellátásához más ügyvéd közreműködését is igénybe vehesse, kivéve, ha ezt a megbízó a megbízás létrejöttkor írásban kizárta. A Ptk. 475. § (1) bekezdése szerint a megbízott - így az ügyvéd is - a megbízás teljesítéséhez igénybe vett személyért úgy felel, mintha az ügyet maga látta volna el.

A perbeli megbízási jogviszony a felperes és az I. rendű alperes között jött létre. Az írásba foglalt meghatalmazás szerint azonban a megbízás ellátásához az I. rendű alperes jogszerűen vehette igénybe a II. rendű alperest.

A II. rendű alperes és a felperes között jogviszony nem volt.

A II. rendű alperes jogellenesen járt el, amikor a keresetlevél határidőben való benyújtását elmulasztotta. Mivel az I. rendű alperes a II. rendű alperes magatartásáért úgy felel, mintha az ügyet maga látta volna el, ezért azt kellett megállapítani, hogy az I. rendű alperes a megbízási szerződést megszegte, ennél fogva a szerződésszegéssel okozati összefüggésben álló károkért a Ptk. 318. §-ára figyelemmel a Ptk. 339. § (1) bekezdése alapján kártérítési felelősséggel tartozik. A

kártérítési felelősség azonban, mint szerződésen kívüli jogellenes magatartással kárt okozót, a II. rendű alperest is terheli a Ptk. 339. § (1) bekezdése alapján.

Az alperesek jogellenes és felróható, a kártérítési felelősség megállapítására alkalmas magatartásával okozati összefüggésben álló kárt azonban a felperes nem bizonyított. A benyújtott keresetlevél alapján nem lehetett állást foglalni abban, hogy a kereset eredményes lett volna-e. Ezért a bíróságnak bizonyítást kellett arra nézve lefolytatnia, hogy az adóhatóság határozata megalapozott volt-e vagy sem. A perben kirendelt igazságügyi könyvszakértő véleménye szerint az adóhatóság által kifogásolt két számla nem valóságos gazdasági folyamatokról lett kiállítva. A felperesi cég egyik tulajdonosa A. F. tulajdonosa a 'D' Kft.-nek. A 'D' Kft. másik tulajdonosa B. C., A. F. anyja, az 'E' Kft. tulajdonosa B. C. és A. F. apja, H. F., B. C. külföldön élő volt házastársa.

A 'D' Kft. által a felperesnek kiállított számla szerint a 'D' Kft. közreműködésével tartott üzleti kapcsolatot az 'F' céggel; ennek során tolmácsolt, különböző megbízotti tevékenységet végzett, üzleti tárgyalásokon vett részt. Minderre azért volt szükség, mert a felperesi társaság ügyvezetői nem ismerték az angol nyelvet. A 'D' Kft. által kiállított számlában megjelölt tevékenységet A. F. végezte. Mivel A. F. a felperesi társaságnak is tagja, a felperes mindazoknak az ismereteknek a birtokában volt, amelyhez a számla szerint a 'D' Kft. közreműködését kellett igénybe venni. A két társaság ügyvezetője is azonos. A felperes és az 'F' cég között a szerződés egyébként is már a felperes és a 'D' Kft. közötti szerződés megkötését megelőzően létrejött.

A felperes által az 'E' Kft.-től vásárolt burgonya ellenértékről kiállított számla ugyancsak nem valóságos gazdasági esemény megtörténtét igazolja. Az adóhatósági eljárásban beszerzett mezőgazdasági vélemény igazolja, hogy az adásvétel tárgyát képező, még a földben lévő burgonya felszedése már nem volt lehetséges. A burgonya adásvételére kötött szerződés gazdaságilag nyilvánvalóan ésszerűtlen volt.

Az adóhatóság a vizsgálatát az adózás rendjéről szóló 1990. évi XCI. törvény 1. § (7) bekezdése rendelkezéseinek - miszerint a szerződést, ügyletet és más hasonló cselekményeket valódi tartalmuk szerint kell minősíteni, az érvénytelen szerződésnek vagy más jogügyletnek az adózás szempontjából annyiban van jelentősége, amennyiben gazdasági eredménye kimutatható - szem előtt tartásával folytatta le.

Az adóhatóság kellő alappal jutott arra a következtetésre, hogy a felperes, illetve az érintett társaságok a társasági adókötelezettség és az ÁFA visszaigénylés lehetővé tétele miatt állították ki a számlákat, ezért azok alapján az ÁFA visszaigénylésre nem volt lehetőség, és az adókülönbözet megállapítása is jogszerűen történt.

A könyvszakértői vélemény annak megállapítására kétségtelenül alkalmas volt, hogy az adóhatóság nem sértett jogszabályt. Ebből pedig az is következik, hogy az alperesi mulasztás miatt a felperest kár nem érte.

Az ügyvéd ügy ellátására fogad el megbízást, nem eredmény elérésére vállal kötelezettséget. A megbízás elfogadásakor az I. rendű alperes sem ígérhette megalapozottan, hogy a per eredményre fog vezetni.

Az I. rendű alperes igazolta, hogy a kiadni kért iratokat „a jegyzőkönyv APEH önellenőrzésről” és a „kimutatás az 'E' Kft. által művelt földekről” megnevezésű

iratok kivételével a felperes megbízottjának átadta. A felperes viszont nem bizonyította azt, hogy az említett két iratot az I. rendű alperesnek átadta, ezért az iratok kiadására irányuló kereset is alaptalan volt.

A felperes a fellebbezésében az első fokú ítélet megváltoztatását, és a keresetének helyt adó ítélet meghozatalát kérte. Azzal érvelt, hogy a perbeli közigazgatási határozatok jogszerűségét az elsőfokú bíróságnak vizsgálnia kellett volna; ennek semmiféle jogi akadálya nem volt. Az elsőfokú bíróság így alaptalanul mellőzte a mezőgazdasági szakértő kirendelésére vonatkozó bizonyítási indítványának teljesítését. Előadta, hogy könyvszakértőnek adott megbízást szakvélemény elkészítésére. A szakvéleményt a másodfokú eljárásban bizonyítékként kívánja felhasználni. A szóban lévő könyvszakértői véleményt a fellebbezési tárgyaláson csatolta az ügy irataihoz.

Az alperesek fellebbezési ellenkérelme az első fokú ítélet helybenhagyására irányult.

A Fővárosi Ítéltábla megállapította, hogy a fellebbezés nem alapos.

Az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg és helytálló érdemi döntést is hozott.

A megbízási szerződés az I. rendű alperes és a felperes között jött létre. A II. rendű alperest az I. rendű alperes a perbeli megbízás teljesítéséhez jogosan vette igénybe. A Ptk. 475. § (1) bekezdése szerint a megbízott a megbízás teljesítéséhez igénybe vett személyért úgy felel, mintha a rábízott ügyet maga látta volna el. A Ptk.-nak ez a rendelkezése összhangban van a közreműködőért való felelősségre vonatkozó 315. § rendelkezésével.

A megbízás megfelelő teljesítéséért tehát kizárólag az I. rendű alperes felel, a II. rendű alperes magatartását az I. rendű alperes magatartásaként kellett értékelni.

A közreműködő, a teljesítési segéd a jogosulttal szemben szerződésszegésért nem tehető felelőssé. Megállapítható azonban a közreműködő felelőssége a Ptk. 339. § (1) bekezdése alapján, ha az ő közreműködését igénybe vevő kötelezett szerződéses kötelezettségeinek teljesítése során a jogosultnak a szerződésen kívüli tiltott magatartással okoz kárt. A szerződéses kötelezettségek nem megfelelő teljesítése azonban önmagában nem tekinthető olyan jogellenes magatartásnak, amely szerződésen kívüli deliktális felelősséget alapoz meg. Ilyen úgynevezett többlettényállás hiányában a felperessel közvetlen szerződéses kapcsolatban nem álló II. rendű alperes kártérítési felelősségét, mint szerződésen kívüli károkozó felelősségét sem lehetett megállapítani. Mivel a II. rendű alperes terhére szerződésen kívüli kártérítési felelősséget megalapozó jogellenes magatartás nem volt megállapítható, csak az I. rendű alperes szerződésszegésén alapuló kártérítési felelőssége jöhetett szóba. Az ítéltábla ennyiben nem értett egyet az elsőfokú bíróságnak a II. rendű alperes elleni keresetet elutasító helyes érdemi döntésének indokaival. Az I. rendű alperes kártérítési felelőssége a terhére értékelendő II. rendű alperesi mulasztás folytán, megállapítható lett volna, ha a felperes kétségtelen okozati összefüggést bizonyít a bírósági jogorvoslati lehetőség elmaradása és a kár,

nevezetesen az adóhatóság által rá rótt adófizetési kötelezettség teljesítése, illetve az adó visszaigénylési kérelem elutasítása folytán keletkezett vesztesége között.

Ennek az okozati összefüggésnek a megléte ítéleti bizonyossággal nem volt megállapítható. Az okozati összefüggés meglévőnek akkor lett volna tekinthető, ha az adóhatóság az eljárása során még nyilvánvaló jogszabálysértéssel járt volna el és a közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránti eljárásban a bíróság a felperes számára bizonyosan kedvező érdemi határozatot hoz. Az elsőfokú bíróság az adóigazgatási eljárásban és a perben feltárt körülmények okszerű mérlegelésével állapította meg, hogy az adóhatóság az eljárására vonatkozó szabályokat nem sértette meg, és az adókötelezettség tekintetében is nyilvánvaló jogszabálysértés nélkül foglalt állást.

A fellebbezési tárgyaláson benyújtott, a felperes megbízásából készült könyvszakértői vélemény értékelését a Pp. 235. § (1) bekezdése nem tette lehetővé.

Minthogy nem lehetett megalapozott következtetést levonni arra nézve, hogy a felperes állított kára és az alperesi mulasztás között okozati összefüggés áll fenn, az ítélőtábla az első fokú ítéletet a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A sikertelenül fellebbező felperes a Pp. 239. §-a szerint alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdése alapján köteles a felperes fellebbezési perköltségét is megfizetni.

Budapest, 2008. november 21.

. Molnár Ambrus s. k. a tanács elnöke, Dr. Szücs József s. k. előadó bíró, Dr. Németh László s. k. bíró